Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 17 marca 2016 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Pilny tryb prejudycjalny — Rozporządzenie (UE) nr 604/2013 — Kryteria i mechanizmy ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej — Artykuł 3 ust. 3 — Prawo państw członkowskich do wysłania wnioskodawcy do bezpiecznego kraju trzeciego — Artykuł 18 — Obowiązki państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku w wypadku wtórnego przejęcia wnioskodawcy — Dyrektywa 2013/32/UE — Wspólne procedury udzielania i cofania ochrony międzynarodowej — Rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej

W sprawie C-695/15 PPU

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Debreceni közigazgatási és munkaügyi bíróság (sąd ds. administracyjnych i społecznych w Debreczynie, Węgry) postanowieniem z dnia 18 grudnia 2015 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 23 grudnia 2015 r., w postępowaniu:

Shiraz Baig Mirza

przeciwko

Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: T. von Danwitz, prezes izby, C. Lycourgos, E. Juhász, C. Vajda (sprawozdawca) i K. Jürimäe, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Kokott,

sekretarz: I. Illéssy, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 22 lutego 2016 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu S.B. Mirzy przez R. Miskolcziego, B. Pohárnok, T. Fazekasa i G. Győző, ügyvédek,

— w imieniu Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal przez Á. Szépa, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu węgierskiego przez M.Z. Fehéra i G. Koósa, działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: węgierski.

— w imieniu rządu niemieckiego przez J. Möllera i T. Henzego, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu niderlandzkiego przez M. de Ree, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez M. Condou-Durande i A. Tokára, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 8 marca 2016 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 3 ust. 3 i art. 18 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela kraju trzeciego lub bezpaństwowca (Dz.U. L 180, s. 31, zwanego dalej „rozporządzeniem Dublin III").

2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu pomiędzy S.B. Mirzą a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (urzędem ds. imigracji i spraw obywatelskich, zwanego dalej „urzędem") w przedmiocie decyzji tego urzędu z jednej strony w sprawie odrzucenia jako niedopuszczalnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przez S.B. Mirzę, a z drugiej strony w sprawie wydalenia go z Węgier.

Ramy prawne

Prawo Unii

Rozporządzenie Dublin III

3 Motyw 12 rozporządzenia Dublin III stanowi:

„Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej [(Dz.U. L 180, s. 60)] powinna mieć zastosowanie dodatkowo i bez uszczerbku dla przepisów dotyczących gwarancji proceduralnych uregulowanych w niniejszym rozporządzeniu, z zastrzeżeniem ograniczeń w stosowaniu tej dyrektywy".

4 Artykuł 1 tego rozporządzenia następująco określa przedmiot wspomnianego rozporządzenia:

„Niniejsze rozporządzenie ustanawia kryteria i mechanizmy ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (zwanego dalej »odpowiedzialnym państwem członkowskim«)".

5 Artykuł 3 tego rozporządzenia, zatytułowany „Rozpatrywanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie rozpatrują każdy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej złożony przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który składa wniosek na terytorium jednego z nich, w tym na granicy lub w strefach tranzytowych. Wniosek jest rozpatrywany przez jedno państwo członkowskie, którym jest państwo, które kryteria wymienione w rozdziale III wskazują jako odpowiedzialne.

2. W przypadku gdy nie można wyznaczyć odpowiedzialnego państwa członkowskiego na podstawie kryteriów wymienionych w niniejszym rozporządzeniu, odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej jest pierwsze państwo członkowskie, w którym wniosek ten został złożony.

Jeżeli przekazanie wnioskodawcy do państwa członkowskiego pierwotnie wyznaczonego jako państwo odpowiedzialne jest niemożliwe, gdyż istnieją istotne powody ku temu, by przypuszczać, że w procedurze azylowej i w warunkach przyjmowania wnioskodawców w tym państwie członkowskim występują wady systemowe, powodujące pojawienie się ryzyka nieludzkiego lub poniżającego traktowania w rozumieniu art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, państwo członkowskie dokonujące ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego dalej prowadzi ocenę kryteriów określonych w rozdziale III w celu stwierdzenia, czy inne państwo członkowskie może zostać wyznaczone jako odpowiedzialne.

Jeżeli na mocy niniejszego ustępu nie można przeprowadzić przekazania do żadnego z państw członkowskich wyznaczonych na podstawie kryteriów określonych w rozdziale III ani do pierwszego państwa członkowskiego, w którym złożono wniosek, odpowiedzialnym państwem członkowskim staje się państwo członkowskie prowadzące postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

3. Każde państwo członkowskie zachowuje prawo do wysłania wnioskodawcy do bezpiecznego państwa [kraju] trzeciego, z zastrzeżeniem przepisów i zabezpieczeń ustanowionych w dyrektywie [2013/32]”.

6 Artykuł 7 rozporządzenia Dublin III, zatytułowany „Hierarchia kryteriów”, stanowi w ust. 2:

„Państwo członkowskie odpowiedzialne zgodnie z kryteriami określonymi w niniejszym rozdziale ustalane jest na podstawie stanu istniejącego w chwili, w której wnioskodawca po raz pierwszy złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w państwie członkowskim”.

7 Artykuł 18 tego rozporządzenia, zatytułowany „Obowiązki odpowiedzialnego państwa członkowskiego”, ma następujące brzmienie:

„1. Odpowiedzialne państwo członkowskie na podstawie niniejszego rozporządzenia jest zobowiązane do:

[…]

c) wtórnego przejęcia, na warunkach ustanowionych w art. 23, 24, 25 i 29, obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który wycofał wniosek o [udzielenie ochrony międzynarodowej] w trakcie jego rozpatrywania i który złożył wniosek w innym państwie członkowskim lub który przebywa na terytorium innego państwa członkowskiego bez dokumentu pobytu;

[…]

2. […]

W przypadkach objętych ust. 1 lit. c), gdy odpowiedzialne państwo członkowskie przestało rozpatrywać wniosek w związku z wycofaniem go przez wnioskodawcę, zanim zapadła w pierwszej instancji decyzja co do istoty, to państwo członkowskie zapewnia, by wnioskodawca mógł wystąpić o ukończenie rozpatrywania jego wniosku lub złożyć nowy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, który nie byłby traktowany jako kolejny wniosek przewidziany w dyrektywie [2013/32]. W takich przypadkach państwa członkowskie zapewniają ukończenie rozpatrywania wniosku.

[…]”.

8 Artykuł 26 ust. 1 tego rozporządzenia, zatytułowany „Powiadomienie o decyzji o przekazaniu”, przewiduje w ust. 1:

„W przypadku gdy państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek, zgadza się na przejęcie lub wtórne przejęcie wnioskodawcy lub innej osoby, o której mowa w art. 18 ust. 1 lit. c) lub d), wnioskujące państwo członkowskie powiadamia zainteresowaną osobę o decyzji o przekazaniu jej do odpowiedzialnego państwa członkowskiego oraz, w odpowiednich przypadkach, o nierozpatrywaniu jej wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Jeżeli zainteresowaną osobę reprezentuje doradca prawny lub inny doradca, państwa członkowskie mogą zdecydować o powiadomieniu o tej decyzji doradcy prawnego lub innego doradcy, a nie zainteresowanej osoby, i w stosownych przypadkach, informują o tym zainteresowaną osobę”.

9 Artykuł 27 tego rozporządzenia, zatytułowany „Środki zaskarżenia”, stanowi w ust. 1:

„Wnioskodawca lub inna osoba, o której mowa w art. 18 ust. 1 lit. c) lub d), ma prawo wniesienia do sądu skutecznego środka zaskarżenia w formie odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie, z powodów faktycznych lub prawnych, decyzji o przekazaniu”.

Dyrektywa 2013/32

10 Artykuł 28 dyrektywy 2013/32, zatytułowany „Procedura w przypadku dorozumianego wycofania lub zaprzestania popierania wniosku”, stanowi w ust. 1 i 2:

„1. Gdy istnieją zasadne powody, aby uważać, że wnioskodawca [w sposób dorozumiany] wycofał wniosek lub zaprzestał jego popierania, państwa członkowskie zapewniają, aby organ rozstrzygający podjął [wydał] decyzję o umorzeniu postępowania albo, pod warunkiem że organ rozstrzygający uzna wniosek za bezzasadny po odpowiednim rozpatrzeniu jego treści merytorycznej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2011/95/UE [Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. L 337, s. 9)], decyzję o odrzuceniu wniosku.

Państwa członkowskie mogą przyjąć domniemanie, że wnioskodawca w sposób dorozumiany wycofał wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej lub zaprzestał jego popierania w szczególności, kiedy upewniono się, że:

[…]

b) zbiegł z miejsca, w którym zamieszkiwał lub był przetrzymywany lub opuścił takie miejsce bez zezwolenia, nie kontaktując się z właściwym organem w rozsądnym terminie, lub nie wywiązał się w rozsądnym terminie z obowiązku zgłaszania się lub innych obowiązków kontaktowania się, chyba że wnioskodawca wykaże, że było to spowodowane okolicznościami, na które nie miał wpływu.

Państwa członkowskie mogą ustanowić terminy lub wytyczne do celów wdrażania tych przepisów.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawca, który zgłosi się ponownie do właściwego organu po podjęciu [wydaniu] decyzji o umorzeniu postępowania, o której mowa w ust. [1 niniejszego artykułu], miał prawo do wystąpienia o ponowne otwarcie sprawy lub do wystąpienia z nowym wnioskiem, który nie podlega procedurze, o której mowa w art. 40 i 41.

[…]

Państwa członkowskie mogą zezwolić organowi rozstrzygającemu na podjęcie rozpatrywania od etapu, na którym zostało ono umorzone".

11 Artykuł 33 dyrektywy 2013/32, zatytułowany „Wnioski niedopuszczalne", stanowi:

„1. Oprócz przypadków, w których wniosek nie jest rozpatrywany zgodnie z rozporządzeniem [Dublin III], od państw członkowskich nie wymaga się oceny, czy wnioskodawca kwalifikuje się do objęcia go ochroną międzynarodową zgodnie z dyrektywą [2011/95], w przypadku gdy wniosek jest uznany za niedopuszczalny na mocy niniejszego artykułu.

2. Państwa członkowskie mogą uznać wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej za niedopuszczalny wyłącznie jeżeli:

[…]

c) państwo niebędące państwem członkowskim jest uznawane za bezpieczny kraj trzeci w odniesieniu do wnioskodawcy zgodnie z art. 38;

[…]".

12 Artykuł 38 tej dyrektywy, zatytułowany „Koncepcja bezpiecznego kraju trzeciego", stanowi w ust. 2 i 5:

„2. Stosowanie koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego podlega przepisom ustanowionym w prawie krajowym, w tym:

a) przepisom wymagającym istnienia związku między wnioskodawcą a danym państwem trzecim, na podstawie których udanie się do tego państwa byłoby rozsądne z punktu widzenia tej osoby;

b) przepisom dotyczącym metodologii, za pomocą której właściwe organy upewniają się, że można zastosować koncepcję bezpiecznego kraju trzeciego w odniesieniu do konkretnego państwa lub konkretnego wnioskodawcy. Metodologia taka obejmuje rozważenie w poszczególnych przypadkach, czy dane państwo jest bezpieczne dla konkretnego wnioskodawcy lub uznanie na poziomie krajowym państw ogólnie uznawanych za bezpieczne;

c) przepisom zezwalającym, zgodnie z prawem międzynarodowym, na odrębne badanie, czy dane państwo trzecie jest bezpieczne dla konkretnego wnioskodawcy, które, co najmniej, zezwalają wnioskodawcy na odwołanie się od zastosowania koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego na takiej podstawie, że dane państwo trzecie nie jest bezpieczne w jego szczególnej sytuacji. Wnioskodawcy zezwala się również na podważenie istnienia związku łączącego go z państwem trzecim, o którym mowa w [zgodnie z] lit. a).

[…]

5. Państwa członkowskie okresowo informują Komisję o państwach, do których stosowana jest ta koncepcja zgodnie z niniejszym artykułem".

13 Artykuł 39 rzeczonej dyrektywy, zatytułowany „Koncepcja europejskiego bezpiecznego kraju trzeciego”, stanowi w ust. 1– 3 i 7:

„1. Państwa członkowskie mogą przewidzieć odstąpienie od rozpatrzenia lub rozpatrzenia w całości wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz oceny kwestii bezpieczeństwa wnioskodawcy w jego szczególnej sytuacji, opisanej w rozdziale II, w przypadkach, w których właściwy organ ustalił na podstawie faktów, że wnioskodawca próbuje wjechać lub wjechał nielegalnie na jego terytorium z bezpiecznego kraju trzeciego zgodnie z ust. 2.

2. Państwo trzecie może być uznane za bezpieczny kraj trzeci na potrzeby ust. 1, w przypadku gdy:

a) ratyfikowało konwencję genewską i przestrzega jej postanowień bez jakichkolwiek ograniczeń geograficznych;

b) posiada ustanowione prawem procedury azylowe; oraz

c) ratyfikowało europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i przestrzega jej postanowień, w tym norm odnoszących się do skutecznych środków zaskarżenia.

3. Wnioskodawcy zezwala się na zaskarżenie zastosowania koncepcji europejskiego bezpiecznego kraju trzeciego na podstawie tego, że dany kraj trzeci nie jest dla niego bezpieczny ze względu na jego szczególną sytuację.

[…]

7. Państwa członkowskie okresowo informują Komisję o państwach, do których stosowana jest ta koncepcja zgodnie z niniejszym artykułem”.

14 Artykuł 46 dyrektywy 2013/32, zatytułowany „Prawo do skutecznego środka zaskarżenia”, stanowi w ust. 1 i 3:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawcy mieli prawo do skutecznego środka zaskarżenia przed sądem w następujących sytuacjach:

a) decyzji podjętej [wydanej] w sprawie ich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, w tym decyzji:

[…]

(ii) o uznaniu wniosku za niedopuszczalny zgodnie z art. 33 ust. 2;

[…]

(iv) o odstąpieniu od rozpatrzenia wniosku zgodnie z art. 39;

[…]

3. Aby spełnić wymogi w ust. 1, państwa członkowskie zapewniają, aby [że] skuteczny środek zaskarżenia [będzie] zapewniał pełne rozpatrzenie ex nunc zarówno okoliczności faktycznych, jak i kwestii prawnych, w tym, w stosownych przypadkach, rozpatrzenie potrzeby zapewnienia ochrony międzynarodowej na mocy dyrektywy [2011/95], co najmniej w postępowaniach odwoławczych przed sądem pierwszej instancji”.

Prawo węgierskie

Ustawa dotycząca prawa azylu

15 Paragraf 2 menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (ustawy nr LXXX z 2007 r. dotyczącej prawa azylu, zwanej dalej „ustawą dotyczącą prawa azylu", *Magyar Közlöny*, 2007/83) ma następujące brzmienie:

„Zgodnie z niniejszą ustawą:

[…]

(i) bezpieczny kraj trzeci: państwo, w odniesieniu do którego organ właściwy w sprawach azylu jest przekonany, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową będzie traktowana w tym państwie zgodnie z następującymi zasadami:

(ia) życie i wolność tej osoby nie są zagrożone z powodu rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub poglądów politycznych ani osoba ta nie jest narażona na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy;

(ib) przestrzegana jest zasada non-refoulement zgodnie z konwencją genewską;

(ic) uznany i stosowany jest ustanowiony w prawie międzynarodowym zakaz wydalania do państwa, w którym wnioskodawcy groziłoby traktowanie, o którym mowa w art. XIV ust. 2 węgierskiej ustawy zasadniczej [(Alaptörvény)], gdy jest on sprzeczny z prawem do wolności od tortur oraz okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania; oraz

(id) istnieje możliwość ubiegania się o nadanie statusu uchodźcy i, jeśli status taki zostanie przyznany, uzyskania ochrony zgodnie z konwencją genewską;

[…]".

16 Na podstawie § 45 ust. 5 ustawy dotyczącej prawa azylu:

„W przypadku gdy zasada non-refoulement, o której mowa w ust. 1 i 2 powyżej, nie znajduje zastosowania, organ właściwy w sprawach azylu w decyzji oddalającej wniosek o udzielenie azylu zarządza z jednej strony cofnięcie zezwolenia na pobyt wydanego w celu humanitarnym, a z drugiej strony działania w odniesieniu do powrotu i wydalenia cudzoziemca – jeżeli nie jest uprawniony do pobytu na terytorium Węgier na innej podstawie – zgodnie z 2007. évi II. törvény a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról [ustawą nr II z 2007 r. dotyczącą wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich] i określa czas trwania zakazu wjazdu i pobytu".

17 Paragraf 51 ust. 1, 2 i 4 ustawy dotyczącej prawa azylu stanowi:

„1. Jeżeli warunki stosowania rozporządzeń dublińskich nie są spełnione, organ właściwy w sprawach azylu rozstrzyga w kwestii dopuszczalności wniosku oraz tego, czy spełnione zostały przesłanki rozstrzygania w przedmiocie wniosku w ramach procedury przyspieszonej.

2. Wniosek jest niedopuszczalny, w przypadku gdy:

[…]

e) istnieje w odniesieniu do wnioskodawcy państwo trzecie, które może być uznane za bezpieczny dla niego kraj trzeci.

[…]

4. Wniosek może zostać uznany za niedopuszczalny na podstawie ust. 2 lit. e) powyżej, tylko w przypadku, gdy wnioskodawca:

a) przebywał w bezpiecznym kraju trzecim i miał możliwość wystąpienia w tym państwie o skuteczną ochronę, zgodnie z postanowieniami § 2 lit. i);

b) przejechał tranzytem przez terytorium takiego państwa i miał możliwość wystąpienia w tym państwie o skuteczną ochronę, zgodnie z postanowieniami § 2 lit. i);

c) ma więzi pokrewieństwa z osobami znajdującymi się w takim państwie i może wjechać na jego terytorium; lub jeśli

d) bezpieczny kraj trzeci żąda ekstradycji wnioskodawcy".

18 Paragraf 53 ustawy dotyczącej prawa azylu ma następujące brzmienie:

„1. Organ właściwy w sprawach azylu odrzuca wniosek w drodze postanowienia, jeśli stwierdzi wystąpienie jednej z przesłanek określonych w § 51 ust. 2.

2. Decyzje o odrzuceniu wydane ze względu na niedopuszczalność wniosku lub po przeprowadzeniu przyspieszonej procedury mogą być przedmiotem kontroli sądowej. Złożenie wniosku o kontrolę nie ma – poza przypadkami decyzji wydanych na podstawie § 51 ust. 2 lit. e) oraz § 51 ust. 7 lit. h) – skutku zawieszającego w odniesieniu do wykonania decyzji.

[…]

5. Sąd rozpatrujący taki wniosek nie może zmienić decyzji organu właściwego w sprawach azylu; sąd stwierdza nieważność decyzji administracyjnej, która została wydana z naruszeniem norm prawnych – z wyjątkiem przepisów proceduralnych, których naruszenie nie ma wpływu na istotę sprawy – i w razie potrzeby zobowiązuje organ właściwy w sprawach azylu do przeprowadzenia nowego postępowania. Orzeczenie sądowe kończące postępowanie nie podlega zaskarżeniu".

Dekret rządowy z dnia 21 lipca 2015 r.

19 Zgodnie z § 2 VII. 21. Kormányrendelet a nemzeti szinten biztonságosnak nyilvánított származási országok és biztonságos harmadik országok meghatározásáró 191/2015 (VII.21.) [dekretu rządowego 191/2015 (VII.21.) dotyczącego określenia na szczeblu krajowym państw uznanych za bezpieczne kraje pochodzenia i bezpieczne kraje trzecie] z dnia 21 lipca 2015 r. (zwanego dalej „dekretem rządowym z dnia 21 lipca 2015 r."):

„Za bezpieczne państwa trzecie w rozumieniu § 2 lit. i) ustawy dotyczącej prawa azylu są uznawane państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa kandydujące do Unii Europejskiej – z wyjątkiem Turcji – państwa członkowskie Europejskiego Obszaru Gospodarczego i stany Stanów Zjednoczonych Ameryki, w których nie stosuje się kary śmierci, a także:

1) Szwajcaria,

2) Bośnia i Hercegowina,

3) Kosowo,

4) Kanada,

5) Australia,

6) Nowa Zelandia”.

20 Paragraf 3 ust. 2 dekretu rządowego z dnia 21 lipca 2015 r. stanowi:

„W przypadku gdy osoba ubiegająca się o azyl przebywała na terytorium jednego z krajów trzecich uznanych za bezpieczne zgodnie z wykazem Unii Europejskiej bezpiecznych krajów trzecich lub § 2 niniejszego dekretu rządowego lub przemieszczała się przez terytorium jednego z tych państw, osoba ta może wykazać w ramach procedury azylowej przewidzianej w ustawie dotyczącej prawa azylu, że w jego szczególnej sytuacji nie było możliwości skorzystania w tym kraju ze skutecznej ochrony w rozumieniu § 2 lit. i) ustawy dotyczącej prawa azylu”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

21 S.B. Mirza, obywatel pakistański, wjechał nielegalnie na terytorium węgierskie z Serbii w sierpniu 2015 r. Złożył on w dniu 7 sierpnia 2015 r. pierwszy wniosek o przyznanie ochrony międzynarodowej na Węgrzech. W trakcie postępowania wszczętego na jego wniosek S.B. Mirza opuścił miejsce pobytu, które zostało mu przydzielone. Decyzją z dnia 9 października 2015 r. urząd umorzył postępowanie w przedmiocie tego wniosku, który uznał zgodnie z art. 28 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2013/32 za wycofany w sposób dorozumiany.

22 Następnie S.B. Mirza został zatrzymany w Republice Czeskiej podczas próby przedostania się do Austrii. Władze czeskie zwróciły się do Węgier o wtórne przejęcie zainteresowanego, a Węgry przychyliły się do tego wniosku zgodnie z art. 18 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Dublin III.

23 Zdaniem sądu odsyłającego z przedstawionych mu pism procesowych nie wynika, że w ramach procedury wtórnego przejęcia władze czeskie zostały poinformowane o węgierskich przepisach lub o praktykach władz węgierskich, zgodnie z którymi wniosek S.B. Mirzy o udzielenie ochrony międzynarodowej powinien być przedmiotem uprzedniego badania dopuszczalności, które mogło doprowadzić, ze względu na to, iż Republika Serbii, jako państwo kandydujące do Unii, znajdowała się w ustanowionym w przepisach węgierskich wykazie bezpiecznych krajów trzecich, do wysłania zainteresowanego do Serbii bez rozpatrzenia jego wniosku co do istoty.

24 W następstwie wtórnego przejęcia przez Węgry S.B. Mirza złożył na Węgrzech w dniu 2 listopada 2015 r. drugi wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej.

25 W następstwie tego wniosku zostało wszczęte drugie postępowanie o udzielanie ochrony międzynarodowej, w trakcie którego zainteresowany został zatrzymany.

26 S.B. Mirza został przesłuchany w ramach tego drugiego postępowania w dniu 2 listopada 2015 r. W trakcie tego przesłuchania urząd zwrócił uwagę zainteresowanego na to, że jego wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej może zostać odrzucony jako niedopuszczalny, chyba że udowodni on, iż ze względu na jego szczególną sytuację Republika Serbii nie stanowi dla niego bezpiecznego kraju trzeciego. Zainteresowany powiadomił w swej odpowiedzi, że nie jest w tym państwie bezpieczny.

27 W decyzji z dnia 19 listopada 2015 r. urząd odrzucił wniosek S.B. Mirzy jako niedopuszczalny z tego względu, że w odniesieniu do zainteresowanego istnieje bezpieczny kraj trzeci, a mianowicie Serbia, która została uznana za bezpieczny kraj trzeci w § 2 dekretu rządowego z dnia 21 lipca 2015 r. Zgodnie z decyzją urzędu zainteresowany mógł wykazać, że w jego szczególnej sytuacji Serbia nie stanowiła bezpiecznego kraju trzeciego, ale tego nie uczynił. Urząd w decyzji tej zarządził działania dotyczące powrotu i wydalenia zainteresowanego.

28 S.B. Mirza zaskarżył tę decyzję do sądu odsyłającego, twierdząc, że nie chce być odesłany do Serbii, ponieważ nie będzie bezpieczny w tym kraju.

29 W tych okolicznościach Debreceni közigazgatási és munkaügyi bíróság (sąd ds. administracyjnych i społecznych w Debreczynie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 3 ust. 3 rozporządzenia Dublin III należy interpretować w ten sposób, że:

a) państwa członkowskie mogą korzystać z prawa do wysłania wnioskodawcy do bezpiecznego państwa trzeciego jedynie, zanim zostanie ustalone odpowiedzialne państwo członkowskie lub że mogą również korzystać z tego prawa po tym ustaleniu?

b) czy odpowiedź na powyższe pytanie jest inna, w wypadku gdy państwo członkowskie stwierdzi, że jest państwem odpowiedzialnym nie w chwili, gdy wniosek wpłynął do jego organów po raz pierwszy, zgodnie z art. 7 ust. 2 rozporządzenia Dublin III i rozdziałem III tego rozporządzenia, ale gdy przyjmuje wnioskodawcę z innego państwa członkowskiego, w następstwie wniosku o jego przekazanie lub wtórne przejęcie na podstawie rozdziałów V i VI rozporządzenia Dublin III?

2) Jeżeli, zgodnie z wykładnią dokonaną przez Trybunał w odpowiedzi na pytanie pierwsze, z prawa do wysłania wnioskodawcy do bezpiecznego państwa trzeciego można korzystać również po przekazaniu dokonanym zgodnie z procedurą dublińską:

Czy wykładni art. 3 ust. 3 rozporządzenia Dublin III można dokonywać w ten sposób, że państwa członkowskie mogą również skorzystać z tego prawa, w przypadku gdy państwo członkowskie dokonujące przekazania nie zostało w trakcie procedury dublińskiej poinformowane o konkretnym przepisie krajowym dotyczącym wykonywania tego prawa lub praktyki stosowanej przez władze krajowe?

3) Czy wykładni art. 18 ust. 2 rozporządzenia Dublin III można dokonywać w ten sposób, że w przypadku wnioskodawcy, który został powtórnie przejęty na podstawie art. 18 [ust. 1] lit. c) tego rozporządzenia, postępowanie powinno być kontynuowane na etapie, na którym zostało umorzone w trakcie poprzedniego postępowania?”.

W przedmiocie trybu pilnego

30 Sąd odsyłający wniósł o zastosowanie do niniejszego odesłania prejudycjalnego trybu pilnego przewidzianego w art. 107 regulaminu postępowania przed Trybunałem.

31 Sąd ten uzasadnił swój wniosek w szczególności tym, że wobec S.B. Mirzy zastosowano aż do dnia 1 stycznia 2016 r. środek detencyjny w ramach procedury rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej będącego przedmiotem postępowania głównego, który to środek mógł zostać przedłużony przez sąd krajowy właściwy w omawianej dziedzinie.

32 Ponadto sąd odsyłający w dniu 6 stycznia 2016 r. w odpowiedzi na wezwanie Trybunału, poinformował Trybunał o przedłużeniu stosowania wspomnianego środka do dnia wydania ostatecznej decyzji w przedmiocie wniosku S.B. Mirzy o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w braku takiej decyzji do dnia 1 marca 2016 r., do tego dnia. Ponadto z przekazanych Trybunałowi przez sąd odsyłający informacji wynika, że po dniu 1 marca 2016 r. zatrzymanie może zostać na nowo przedłużone na okres sześćdziesięciu dni, a całkowity okres zatrzymania może wynosić sześć miesięcy.

33 W pierwszej kolejności należy zauważyć, że niniejsze odesłanie prejudycjalne dotyczy wykładni rozporządzenia Dublin III związanego z dziedzinami, o których mowa w tytule V części trzeciej traktatu FUE, dotyczącym przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Może ono zatem podlegać rozpoznaniu w pilnym trybie prejudycjalnym.

34 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o kryterium pilnego charakteru, zgodnie z orzecznictwem Trybunału należy uwzględnić okoliczność, że osoba, której dotyczy postępowanie główne, jest obecnie pozbawiona wolności, a jej pozostanie w areszcie zależy od rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu głównym (zob. podobnie wyrok Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 23). Ponadto oceny sytuacji danej osoby należy dokonać według stanu na dzień rozpatrywania wniosku dotyczącego rozpoznania niniejszego odesłania prejudycjalnego w trybie pilnym (zob. podobnie wyrok N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, pkt 40).

35 W niniejszej sprawie z jednej strony jest bezsporne, że w tym dniu S.B. Mirza był pozbawiony wolności. Z drugiej strony należy zauważyć, że utrzymywanie zatrzymania zainteresowanego zależy od rozstrzygnięcia sporu zawisłego w postępowaniu głównym, które dotyczy zgodności z prawem odrzucenia wniosku S.B. Mirzy o udzielenie ochrony międzynarodowej. Z wyjaśnień przedstawionych przez sąd odsyłający wynika bowiem, że decyzja w sprawie środka detencyjnego, który został zastosowany wobec S.B. Mirzy, została wydana w ramach postępowania w przedmiocie tego wniosku.

36 W tych okolicznościach na wniosek sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego czwarta izba Trybunału postanowiła w dniu 11 stycznia 2016 r. uwzględnić wniosek sądu odsyłającego o rozpoznanie odesłania prejudycjalnego w trybie pilnym.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

37 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 3 ust. 3 rozporządzenia Dublin III można interpretować w ten sposób, że prawo do wysłania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do bezpiecznego kraju trzeciego może również zostać wykonane przez państwo członkowskie po przyznaniu przez to państwo, że jest ono odpowiedzialne na podstawie tego rozporządzenia i w ramach procedury wtórnego przejęcia za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przez wnioskodawcę, który opuścił to państwo członkowskie, zanim została wydana decyzja co do istoty w sprawie jego pierwszego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

38 W pierwszej kolejności należy zauważyć, że celem rozporządzenia Dublin III jest na podstawie jego art. 1 ustanowienie kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca.

39 Rozporządzenie Dublin III nie zawiera normy stojącej na przeszkodzie wysłaniu wnioskodawcy do bezpiecznego kraju trzeciego ani przed ustaleniem odpowiedzialnego państwa członkowskiego, ani po tym ustaleniu, ponieważ rozporządzenie to poprzestaje na ustanowieniu kryteriów i mechanizmów w celu ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

40 Jak zaznaczył na rozprawie rząd niemiecki, art. 3 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia, który nie zawiera żadnego ograniczenia czasowego, stanowi, że każde państwo członkowskie „zachowuje" prawo do wysłania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do bezpiecznego państwa trzeciego. Prawo to przysługuje zgodnie z tym przepisem „każdemu państwu członkowskiemu" i należy z niego korzystać „z zastrzeżeniem przepisów i zabezpieczeń ustanowionych w dyrektywie [2013/32]".

41 Z motywu 12 rozporządzenia Dublin III wynika ponadto, że dyrektywa 2013/32 powinna mieć zastosowanie dodatkowo i bez uszczerbku dla przepisów dotyczących gwarancji proceduralnych uregulowanych w niniejszym rozporządzeniu, z zastrzeżeniem ograniczeń w stosowaniu tej dyrektywy.

42 W ten sposób w ramach wspólnego europejskiego systemu azylowego, którego rozporządzenie Dublin III i dyrektywa 2013/32 stanowią integralną część, pojęcie bezpiecznego kraju trzeciego może zostać zastosowane przez wszystkie państwa członkowskie, niezależnie od tego, czy jest to państwo członkowskie wyznaczone jako odpowiedzialne w celu rozpatrzenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie kryteriów określonych w rozdziale III rozporządzenia Dublin III, czy inne państwo członkowskie na podstawie art. 3 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia.

43 W drugiej kolejności w odniesieniu w szczególności do art. 33 dyrektywy 2013/32, w świetle którego sąd odsyłający zastanawia się nad możliwością wysłania przez państwo członkowskie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do bezpiecznego kraju trzeciego po wykazaniu zgodnie z rozporządzeniem Dublin III odpowiedzialności tego państwa członkowskiego za rozpatrzenie tego wniosku, należy stwierdzić, że ten artykuł, który ma na celu złagodzenie obowiązku państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o ochronę międzynarodową i określa przypadki, w których taki wniosek jest uznany za niedopuszczalny, w żaden sposób nie ogranicza zakresu stosowania prawa, o którym mowa w art. 3 ust. 3 tego rozporządzenia, do wysłania takiego wnioskodawcy do bezpiecznego kraju trzeciego.

44 Zastosowanie w art. 33 ust. 1 dyrektywy 2013/32 sformułowania „[o]prócz przypadków, w których wniosek nie jest rozpatrywany zgodnie z rozporządzeniem [Dublin III]" nie pozwala na wysnucie innego wniosku.

45 Sformułowanie to odnosi się bowiem do przypadków, które wiążą się z przewidzianymi wspomnianym rozporządzeniem przypadkami, takimi jak przewidziane w art. 26 ust. 1 tego rozporządzenia przekazanie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do odpowiedzialnego państwa członkowskiego, w których wnioski o ochronę międzynarodową nie są rozpatrywane. Wspomniane sformułowanie rzeczonej dyrektywy nie ogranicza zatem zakresu art. 3 ust. 3 rozporządzenia Dublin III.

46 W konsekwencji okoliczność, że państwo członkowskie przyznało, iż jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia Dublin III, nie stoi na przeszkodzie temu, by to państwo członkowskie wysłało następnie wnioskodawcę do bezpiecznego kraju trzeciego.

47 Wniosku tego nie może podważyć wynikający z art. 18 ust. 2 akapit drugi wspomnianego rozporządzenia obowiązek, zgodnie z którym „państwa członkowskie zapewniają ukończenie rozpatrywania wniosku".

48 Należy zauważyć w tym zakresie, że wspomniany przepis ogranicza się do sprecyzowania niektórych obowiązków odpowiedzialnego państwa członkowskiego, w szczególności obowiązku, w myśl którego do tego państwa należy zapewnienie ukończenia rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i nie dotyczy prawa wysłania wnioskodawcy do bezpiecznego kraju trzeciego.

49 Artykuł 18 rozporządzenia Dublin III nie ogranicza zatem zakresu art. 3 ust. 3 tego rozporządzenia szczególnie wobec państwa członkowskiego, które w ramach procedury wtórnego przejęcia przyznaje, że jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przez wnioskodawcę, który opuścił to państwo członkowskie, zanim została wydana w pierwszej instancji decyzja co do istoty.

50 Odmienne rozumienie art. 18 ust. 2 rozporządzenia Dublin III wprowadzałoby wyjątek od art. 3 ust. 3 tego rozporządzenia, pozbawiając państwa członkowskie wtórnie przejmujące wnioskodawcę na podstawie art. 18 ust. 1 lit. c) wspomnianego rozporządzenia prawa do wysłania wnioskodawcy do bezpiecznego kraju trzeciego. Tymczasem nie ma odesłania do takiego wyjątku we wspomnianym art. 3 ust. 3 i wyjątek ten nie może być uzasadniony żadnym z celów rozporządzenia Dublin III.

51 Zakazanie państwu członkowskiemu wykonywania prawa wskazanego w art. 3 ust. 3 rozporządzenia Dublin III w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym skutkowałoby tym, że wnioskodawca, który bez oczekiwania na ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie jego wniosku zbiegł do państwa członkowskiego innego niż to państwo, w którym wniosek ten złożył, znalazłby się w wypadku wtórnego przejęcia przez odpowiedzialne państwo członkowskie w sytuacji korzystniejszej niż wnioskodawca, który zaczekał na zakończenie rozpatrywania swego wniosku w odpowiedzialnym państwie członkowskim.

52 Taka wykładnia mogłaby zachęcać obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy złożyli wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w państwie członkowskim, do udania się do innych państw członkowskich, powodując w ten sposób wtórne przepływy, którym rozporządzenie Dublin III ma właśnie zapobiec, wprowadzając jednolite mechanizmy i kryteria zmierzające do ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

53 W świetle powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy udzielić odpowiedzi, że art. 3 ust. 3 rozporządzenia Dublin III należy interpretować w ten sposób, iż z prawa do wysłania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do bezpiecznego kraju trzeciego może również skorzystać państwo członkowskie po przyznaniu przez to państwo, że jest ono odpowiedzialne, na podstawie tego rozporządzenia i w ramach procedury wtórnego przejęcia, za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przez wnioskodawcę, który opuścił to państwo członkowskie, zanim została wydana decyzja co do istoty w sprawie jego pierwszego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

W przedmiocie pytania drugiego

54 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 3 ust. 3 rozporządzenia Dublin III należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie wysłaniu osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do bezpiecznego kraju trzeciego, w sytuacji gdy państwo członkowskie przekazujące wspomnianego wnioskodawcę do odpowiedzialnego państwa członkowskiego nie zostało w trakcie procedury wtórnego przejęcia powiadomione ani o uregulowaniach odpowiedzialnego państwa członkowskiego dotyczących wysłania wnioskodawców do bezpiecznych krajów trzecich, ani o praktyce swych właściwych w tym zakresie organów.

55 W niniejszej sprawie sąd odsyłający wskazuje, iż przepisy węgierskie wprowadzają domniemanie niedopuszczalności wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonych przez wnioskodawców, którzy przybyli na terytorium węgierskie z Serbii uznawanej w tych przepisach za bezpieczny kraj trzeci i którzy nie złożyli wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w tym państwie trzecim.

56 W tym kontekście należy przede wszystkim zaznaczyć, że w ramach procedury wtórnego przejęcia zgodnie z rozporządzeniem Dublin III odpowiedzialne państwo członkowskie nie podlega obowiązkowi powiadomienia przekazującego państwa członkowskiego o treści przepisów krajowych w zakresie wysyłania wnioskodawców do bezpiecznych krajów trzecich lub o praktyce administracyjnej w tym zakresie.

57 W tym względzie należy stwierdzić, że dotyczące pojęcia bezpiecznego kraju trzeciego przepisy krajowe i praktyka krajowa nie mają wpływu na ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego i przekazanie danego wnioskodawcy do tego państwa członkowskiego.

58 Następnie należy zauważyć, że o ile dyrektywa 2013/32 wymaga zgodnie z art. 38 ust. 5, że państwa członkowskie okresowo informują Komisję o państwach, do których jest stosowane pojęcie bezpiecznego kraju trzeciego, nie zobowiązuje ona w żaden sposób odpowiedzialnego państwa członkowskiego, w sytuacji gdy państwo to wtórnie przejmuje wnioskodawcę, by powiadamiał on przekazujące państwo członkowskie o swych przepisach dotyczących bezpiecznych krajów trzecich lub o praktyce swych właściwych w tym zakresie organów.

59 Wreszcie należy stwierdzić, że nieprzekazanie przez odpowiedzialne państwo członkowskie przekazującemu państwu członkowskiemu informacji odnoszących się do przepisów dotyczących bezpiecznych krajów trzecich i praktyki administracyjnej w tym zakresie nie narusza prawa wnioskodawcy do skutecznego środka zaskarżenia decyzji o przekazaniu i decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

60 Co się tyczy decyzji o przekazaniu, z art. 27 rozporządzenia Dublin III wynika, że wnioskodawca ma prawo wniesienia do sądu skutecznego środka zaskarżenia w formie odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie, z powodów faktycznych lub prawnych, decyzji o przekazaniu.

61 Tymczasem, ponieważ w ramach procedury wtórnego przejęcia wnioskodawcy odpowiedzialne państwo członkowskie nie jest zobowiązane do powiadomienia przekazującego państwa członkowskiego o obowiązujących przepisach, w których przewidziano domniemanie niedopuszczalności wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wnioskodawcy, który przybył na terytorium tego państwa z bezpiecznego kraju trzeciego określonego jako taki w tych przepisach, brak takiego powiadomienia nie może naruszać praw wnioskodawcy.

62 Ponadto w odniesieniu do decyzji dotyczącej wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wnioskodawca ma w odpowiedzialnym państwie członkowskim prawo zgodnie z art. 46 dyrektywy 2013/32 wniesienia do sądu tego państwa członkowskiego skutecznego środka zaskarżenia umożliwiające mu zaskarżenie decyzji opartej na zasadach prawa krajowego dotyczących bezpiecznych krajów trzecich w zależności od jego indywidualnej sytuacji na podstawie art. 38 lub 39 tej dyrektywy.

63 W świetle powyższych rozważań na pytanie drugie należy udzielić odpowiedzi, że art. 3 ust. 3 rozporządzenia Dublin III należy interpretować w ten sposób, iż nie stoi on na przeszkodzie wysłaniu osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do bezpiecznego kraju trzeciego, w sytuacji gdy państwo członkowskie przekazujące wspomnianego wnioskodawcę do odpowiedzialnego państwa członkowskiego nie zostało w trakcie procedury wtórnego przejęcia powiadomione ani o uregulowaniach odpowiedzialnego państwa członkowskiego dotyczących wysłania wnioskodawców do bezpiecznych krajów trzecich, ani o praktyce właściwych w tym zakresie organów odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

W przedmiocie pytania trzeciego

64 Poprzez pytanie trzecie sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 18 ust. 2 rozporządzenia Dublin III należy interpretować w ten sposób, że w wypadku wtórnego przejęcia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową postępowanie w przedmiocie wniosku tej osoby należy podjąć na etapie, na którym zostało ono umorzone przez właściwe organy odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

65 W tym względzie należy zauważyć z jednej strony, że w art. 18 ust. 2 akapit drugi wspomnianego rozporządzenia wprowadzono wymóg, że odpowiedzialne państwo członkowskie zapewnia „ukończenie" rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Natomiast nie nakłada on na to państwo członkowskie obowiązku podjęcia rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na konkretnym etapie postępowania.

66 Artykuł 18 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia Dublin III ze względu na to, że nakłada obowiązek, by wnioskodawca mógł wystąpić o wydanie ostatecznej decyzji w sprawie jego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w ramach postępowania, które zostało umorzone lub w ramach nowego postępowania, które nie powinno być traktowane jako kolejny wniosek, ma bowiem w szczególności na celu zapewnienie wnioskodawcy rozpatrzenia jego wniosku, który spełnia wymogi ustanowione w dyrektywie 2013/32 w odniesieniu do pierwszych wniosków w pierwszej instancji. Ten przepis nie dotyczy natomiast wskazania sposobu, w jaki procedura powinna zostać podjęta w takiej sytuacji ani pozbawienia odpowiedzialnego państwa członkowskiego możliwości uznania wniosku za niedopuszczalny.

67 Z drugiej strony art. 28 ust. 2 akapit ostatni dyrektywy 2013/32 wyraźnie stanowi, że państwa członkowskie mogą zezwolić organowi rozstrzygającemu w pierwszej instancji wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej na podjęcie rozpatrywania od etapu, na którym zostało ono umorzone, jednak państwa te nie są do tego zmuszone.

68 W świetle powyższych rozważań na pytanie trzecie należy udzielić odpowiedzi, że art. 18 ust. 2 rozporządzenia Dublin III należy interpretować w ten sposób, że w wypadku wtórnego przejęcia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową przepis ten nie nakłada obowiązku, że postępowanie w przedmiocie wniosku tej osoby należy podjąć na etapie, na którym zostało ono umorzone.

W przedmiocie kosztów

69 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 3 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela kraju trzeciego lub bezpaństwowca należy interpretować w ten sposób, że z prawa do wysłania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do bezpiecznego kraju trzeciego może również skorzystać państwo członkowskie po przyznaniu przez to państwo, że jest ono odpowiedzialne, na podstawie tego rozporządzenia i w ramach procedury wtórnego przejęcia, za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przez wnioskodawcę, który opuścił to państwo członkowskie, zanim została wydana decyzja co do istoty w sprawie jego pierwszego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.**

2) **Artykuł 3 ust. 3 rozporządzenia nr 604/2013 należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie wysłaniu osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do bezpiecznego kraju trzeciego, w sytuacji gdy państwo członkowskie przekazujące wspomnianego wnioskodawcę do odpowiedzialnego państwa członkowskiego nie zostało w trakcie procedury wtórnego przejęcia powiadomione ani o uregulowaniach odpowiedzialnego państwa członkowskiego dotyczących wysłania wnioskodawców do bezpiecznych krajów trzecich, ani o praktyce właściwych w tym zakresie organów.**

3) **Artykuł 18 ust. 2 rozporządzenia nr 604/2013 należy interpretować w ten sposób, że w wypadku wtórnego przejęcia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową przepis ten nie nakłada obowiązku, iż postępowanie w przedmiocie rozpatrywania wniosku tej osoby należy podjąć na etapie, na którym zostało ono umorzone.**

Podpisy